

Propostes de la Intersindical-CSC davant el debat estatutari

Una oportunitat per fer un pas endavant en l'espai social català

INTRODUCCIÓ

Aquest document vol ser una aportació des del sindicalisme nacional i de classe al debat que, a Catalunya, s'està produint durant aquest any sobre el nou Estatut d'autonomia que el Parlament debat. A la **INTERSINDICAL-CSC** no voldríem que quedessin pendents de debatre i resoldre alguns assumptes, sobre tot els referits al progrés social del nostre país.

Tot i això som conscients de les limitacions del marc autonòmic i d'aquí que sempre hàgim insistit a superar-lo. Però el debat que hi ha damunt la taula és el de l'Estatut i cal donar-hi resposta. La nostra proposta, possible i constructiva, és un avenç real envers la sobirania social i la consecució d'un espai laboral propi. Sabem també que algunes de les nostres demandes requereixen no només un nou Estatut, sinó potser una nova Constitució que reformés assumptes troncats de l'estructura de l'actual Estat espanyol, com ara la caixa única de la Seguretat Social que ja seria hora, tal i com proposem en aquest text, d'anar deixant enrera.

L'Estat té, malgrat els intents de blindatge d'allò que es considera estructural i la pretensió de tancar el model, algunes esclatxes. L'article 150.2 de la Constitució Espanyola, que es va usar per transferir les competències de trànsit a la Generalitat el 1997 n'és una prova. I ara és l'hora que, amb valentia, els polítics pressionin per servir-se'n fent realitat una demanda, la de l'espai social propi, que genera un ampli consens entre la classe treballadora del país independentment d'algunes actituds desafortunades i merament propagandistes de determinats agents socials.

Per fer realitat les demandes que com a **INTERSINDICAL-CSC** expresem cal dotar-se de rudiments, també materials. Per això veiem amb gran preocupació la tendència creixent del dèficit fiscal en la relació Catalunya-Estat, tema sobre el qual ja ens hem pronunciat reiteradament -com ara el darrer 1 de maig- i que, al nostre parer, constitueix un veritable llast per al nostre desenvolupament econòmic, laboral i social. Les darreres dades fiables, de l'any 2001, el situaven en el 9,2% del Producte Interior Brut català segons la comissió d'experts impulsada pel govern català. Un llast cada cop més difícil de portar, sobre tot si tenim en compte les ampliacions de la Unió Europea i les liberalitzacions dels mercats internacionals. En

aquest sentit, la crisi del tèxtil català -amb una pèrdua de llocs de feina i de competitivitat alarmant- és un exemple proper en el temps i en les repercussions. És per aquest motiu que qualsevol procés de revisió de la relació Catalunya-Estat ha de passar, inel·ludiblement, per posar punt i final a aquesta constant sagnia. I que ningú interpreti aquesta afirmació com un acte d'insolidaritat envers altres treballadors o territoris.

Així mateix, una de les constants del discurs que hem fet històricament des de la **INTERSINDICAL-CSC** ha estat la reivindicació d'un marc propi de relacions laborals entès com un dels eixos bàsics per a la construcció de l'espai socioeconòmic i de benestar català. I això vol dir competències i recursos econòmics per implementar-lo. Des d'aquesta perspectiva, i des del nostre àmbit d'actuació estricta, el sindical, proposem que en qualsevol revisió de la relació Catalunya-Estat -l'elaboració, discussió i aprovació d'un nou marc estatutari ho és- caldria que posés damunt la taula amb força algunes qüestions. A diferència del que va passar fa un quart de segle amb aquests i molts altres temes, quan el "moment" de l'anomenada *Transición* va justificar renúncies de tota mena per part de la classe política i la societat civil, ara toca no deixar-nos de banda allò que necessitem per avançar en la consecució d'aquest espai social català, que no és més que l'anhel de justícia social per al nostre país.

1. NEGOCIACIÓ COL·LECTIVA I PARTICIPACIÓ D'AGENTS SOCIALS

Caldria que a l'Estatut es reflectís un compromís decidit per potenciar Catalunya com a marc prioritari de negociació col·lectiva. Evidentment en cap cas aquesta voluntat política podria implicar una substitució dels agents socials per part de la Generalitat o qualsevol altra administració.

En aquest sentit seria imprescindible poder tenir competències plenes per determinar, dins l'àmbit territorial propi, la representativitat de les organitzacions sindicals atenent a criteris estrictament democràtics així com el seu règim jurídic. Això tindria repercussions en el règim i l'eficàcia de la negociació col·lectiva podent així establir els pertinents espais de participació i negociació dels agents socials. Es tractaria, per tant, de dotar-se d'unes regles del joc pròpies i preservadores de la pluralitat.

2. ELEMENTS REGULADORS EN MATÈRIA SOCIOLABORAL

- ✓ L'Administració hauria de tenir competències per, d'acord amb els agents socials del país, fixar el calendari laboral de Catalunya en la seva totalitat.
- ✓ Dotar-se de capacitat per determinar el Salari Mínim Interprofessional d'aplicació. S'haurà de convertir en la base sobre la qual s'indexaran les pensions i altres

prestacions socials.

✓ Dotar-se d'un sistema estadístic propi i fidedigne que detemini la previsió de l'Índex de Preus al Consum (IPC) i el càlcul dels seus increments. Amb aquesta base s'indexaran increments salarials i prestacions així com les seves posteriors revisions.

3. POLÍTIQUES SOCIOLABORALS I D'OCUPACIÓ

Per via estatutària, la Generalitat de Catalunya s'hauria d'atribuir totes les potestats i funcions públiques necessàries per establir i regular l'àmbit sociolaboral propi. Caldria exercir les competències en aquest camp atenent els drets i obligacions essencials dels treballadors i treballadores que s'estableixin.

Hauria de correspondre a la Generalitat la potestat legislativa i d'execució en matèria laboral, d'ocupació, formació, prevenció de riscos laborals i higiene en el treball.

Assenyalaríem especialment com a prioritats:

- ✓ Competències plenes en matèria de serveis d'ocupació públics, reconeixement i pagament de les prestacions d'atur i altres mesures de foment de l'ocupació.
- ✓ Gestió del Fons de Garantia Salarial (FOGASA).
- ✓ Assumir competències plenes en matèria d'Inspecció de Treball i de la Seguretat Social i traspasar el cos estatals d'inspectors.
- ✓ Competències respecte al Centro Nacional de Condiciones de Trabajo de Barcelona, de titularitat estatal i dedicat a la prevenció de riscos laborals.
- ✓ Competència exclusiva en matèria de Cooperatives, inclòs el seu règim jurídic i fiscal.
- ✓ Competència exclusiva en la formació professional incloent els subsistemes de qualificació, formació reglada, ocupacional i continuada. Crear un ens propi de gestió de la formació continuada.
- ✓ Competències en matèria d'integració social i laboral de la immigració.
- ✓ Fixació de l'estatut jurídic dels funcionaris i superació del marc estatal que determina l'Estatuto Marco de la Función Pública que afecta també els cossos docents i els de l'administració de Justícia. El personal sanitari té un estatut marc estatal propi també. Catalunya hauria de tenir capacitat per regular el personal laboral de les seves administracions públiques.
- ✓ Normativa en prevenció de la salut i la seguretat en el treball.

4. POLÍTIQUES DE PROTECCIÓ SOCIAL

Mantenir un règim públic de qualitat de seguretat social per a tota la ciutadania de Catalunya garantint-ne l'assistència i les prestacions socials suficients.

Correspondrà a les administracions pròpies del país la potestat de legislar i

desenvolupar la normativa en matèria de previsió i seguretat social, així com la gestió del sistema públic de seguretat social en el seu àmbit territorial, incloent-hi la funció recaptadora i la gestió del patrimoni ubicat en el seu territori (per exemple immobles de tresoreria o de l'Institut Nacional de la Seguridad Social) que afecti el sistema. Assenyalaríem especialment com a prioritats:

- ✓ Gestió de la Tresoreria General de la Seguretat Social respecte a altes, baixes, cotitzacions i quotes. Això afectaria empreses, treballadors per compte d'altri i autònoms. També se n'assumiria la direcció a Catalunya i les tasques d'inspecció que fa.
- ✓ Sanitat exterior i interior. Reconeixement del dret d'assistència sanitària de la Seguretat Social en països de la Unió Europea o amb convenis bilaterals al respecte.
- ✓ Inspecció i capacitat legislativa sobre cooperatives i mutualitats de previsió social no integrades a la Seguretat Social (és a dir, les de caràcter privat)
- ✓ Reconeixement i pagament de prestacions (jubilació, incapacitat, prestacions familiars, SOVI...).
- ✓ Normalitzar la situació dels serveis de valoració mèdica i d'incapacitat, els actual CRAM (Centre de Reconeixements i Avaluació Mèdic).
- ✓ Funcions en matèria d'assistència sanitària atribuïdes a l'Institut Social de la Marina.
- ✓ Tutela sobre les mútues d'accidents de treball i malalties professionals en base a la inspecció i control per part de la Generalitat de la seva gestió.
- ✓ Traspàs de la inspecció de l'INSS i del Institut Social de la Marina.
- ✓ Funció interventora (control de gestió i comptes) sobre entitats gestores i serveis comuns de la Seguretat Social.

5. RELACIÓ DE L'ADMINISTRACIÓ AMB LA CIUTADANIA

Aquest àmbit afecta nombroses qüestions de l'àmbit sociolaboral i caldria incloure'l en el que s'ha donat en anomenar "dret al bon govern".

Caldria especificar el compromís de vetllar per reduir fins al mínim els efectes de l'arbitrarietat envers els ciutadà implementant garanties de motivació suficient en la gestió administrativa. Els serveis públics s'haurien de dotar d'una gestió transparent dels procediments administratius, que han de ser eficaços, funcionals i simples. Caldria preservar determinats principis prenent com a norma bàsica que, en cap cas, el grau d'exigibilitat per part de les administracions pel que fa als compliment dels deures i obligacions per part dels administrats pot ser superior al compliment de deures i obligacions de les administracions respecte dels administrats.